

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Forlovelse, Ægteskab, verdensberømt
Bog, 196 Sider, 1,85. — Dr. M. Fadden,
amerikansk Læge: Ægteskabelig Livs-
lykke, 2 store Bind, kun 3 Kr. for
begge B. — Dejlige Sæ, den unge,
dybt sunke Kvinde's Testamente, Op-
lag 10.000, 1,35. — Ford: Hemmelighe-
den ved at tjene Penge, 1,25. — Sund-
hedslære, mange Oplysninger, kun 1,00.
— Elvekjer: Muntre Fortællinger, kun
1 Kr. 25 Øre. — Filmens Æventyr, stort
Pragtverk med 125 Kunstfoto's, kun
3 1/2 Kr. — Ungdom og Kærlighed, 0,75.
Selves Bogforlag, Afd. F. S. D., Odense.

minst bidrog til at gi dagen dens
høitidelige præg. Hele natten og
morgenen kom nye folkemasser
til, gående, bilende og kjørende,
slik at der da gudstjenesten tok
sin begyndelse antagelig var
samlet ca. 50.000 mennesker,
langt det største antal som no-
ensinde har overværet en guds-
tjeneste i Norge.

Foruten den officielle prote-
stantiske gudstjeneste holdt også
katolikkerne sin ved det lille
katolske kapell på Stiklestad.
Hellig-Olav er jo katolsk helgen
og det er rimelig at også de
vilde være tilstede. Men de var
få i antall og deres høitaller
blev fullstendig overdøvet av de
andres meglige kjemperoster som
kunde høres hele 6 kilometer.

Der blev holdt to gudstjene-
ster, først i kirken på Stiklestad,
hvor biskop Hognestad preket
og siden ved Olavstøtten hvor
biskop Berggrav holdt talen.

Rundt omkring på sletten ut-
foldet der sig et interessant
folkeli. Der såes alle slags
mennesker, lapper fra Finnmark
og franskmenn og italienere fra
turistklubene, silkeklede damer
fra byene og kvinder i nasjonal-
drakter fra bygdene omkring.
Der var folk som i stille andakt
lyttet til talen og sangen gjen-
nem luften og folk som drakk
kaffe av termosflasker og spiste
medbrakt smørbrød og på
den måte fikk en tilsynelatende
behagelig blanding av åndelig
og timelig føde.

Om eftermiddagen var der
stor folkfest med tale av stats-
råd Hasund.

Onsdag var der i domkirken
mottagelse av de utenlandske
kirkes representanter. Biskop
Storen holdt velkomstalen og
ønsket de fremmede represen-
tante velkommen. Representan-
terne svarte med korte taler.

Torsdag blev der gitt middag
for de utenlandske innbudne og
fredag ebhet festen ut med et
foredrag om domens historie av
professor Meyer.

I virkeligheten omfattet pro-
grammet langt mer av gudstje-
nester og andakter, sang og
kirkekonserter enn hvad der er
blitt nevnt i dette korte referat,
og man kan ikke fri sig for en
følelse av at det var vel meget
av det gode.

Allikevel vil nok de som fikk
være med minnes festen lenge.

S. S.

Hitt vakra og hitt hættisliga.

Nøkur orð til umhugsan.

Bæði fremmandir, ið koma til
Tórshavnar, og íbyggjarar her
eru á einum máli um, at hitt
vakrasta, ið her er at siggja, er
Áarvegurinn.

Tað, ið hevur gjørt hetta stað
meira vakurt enn onnur her í
Havn, er serstakliga áin, Havn-
ará, ið her rennur oman í yág-
ina. Óðrumegin in vegin, Áar-
vegur, har fólk og vagnar ferðast
oman og niðan frá morni til
myrkur, ein ferðaeigr, so nógv
nýtt sum nokur, men tó so
smøl, ja óvsmøl. Hinumegin
áarbakkan vaksa tróini, og um
summarið fer staðið suður-
landskan dām. Um veturin, táíð
tróini eru klødd við kava, er
staðið ikki minni vakurt.

Her eru áarbakknar leysliga
nevndir. Annar er nýttur til veg
og annar er vörðin eitt av teim
náttúruvakrastu støðum í Havn.
Leiðin eftir Áarvegnum er altíð
vokur, bæði á sumri og vetri.

Men áin? Ja hon hevur yvir-
livað sína »renesance»-tíð, og
áin sum á kann ikki longur
verða vard, bert fyri sín vakur-
leika skuld.

Soleiðis sum víðurskiptini nú
um stund eru, so verður Havn-
ará meiri og minni nýtt til at
blaka avfall í. Eg veit, at hetta
ikki er lógligt, men at hetta
verður gjørt kortini, sær ein alt
ofta domir um. Tað hendir um
summarið, táíð litið vatn er í
áinni, at hon ikki er sör fyri
esjandi hyljar. Fólk, ið gongur
eftir Áarvegnum, blaka, vegna
reinforissemi, appelsin-, banan-
og súreplaskol í áinna, heldur
enn at kasta tað fyri fótunum.
Og hetta skuldi já verið í sín
finasta ordan. Men her er tó
eitt ógvuliga stórt »men» eftir.

Áin verður altíð sœkt av ung-
lingum, ið stuttleika sær í áinni.
Ymist, sum rekur í áinni, henta
teir upp, og eitt appelsinskál
verður roynt við tonnum, um
ikki eitt sindur fæst burtur úr
enn. Hetta hendur seg ikki so
sjáldan, at slíkt er at siggja, at
børn koyra í munnin bæði eitt
og annað, ið funnið er í áinni.

Øll skilafólk vita, hvatið áin
verður nýtt til og vita, at áin
er vandamikilt leikstað fyri
børn, ið á henda hátt kunna
fá alvorligar sjúkur.

Hetta kann verjast við at
tekja áinna heilt niðan til slús-
innar. Nakað av áinni er longu
tækt, og har er komin góður og
nýtuligur vegur. Og táíð vegurin,
Áarvegurinn, enn er óvsmælur
longur uppi, má vegurin kortini
um eina tíð breiðkast. Býráðið

eigur tí, táíð talan verður um
at breiðka Áarvegin, at ansað
eftir, at hin sóttarberandi áin
verður takt líka niðan til slús-
innar. Vit mega óll krevja, at
tað verður fyrirbyrgt, at hesin
parturin av áinni liggur leingi
opin, oftast til skaða fyri tað upp-
vaksandi slektina í Tórshavn.

Ein móður.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Løgtingsnevndir.

I teimum nevndum, sum tingið
í ár hevur sett, eru hesir limir:

Kirkjunevndin:
J. H. Poulsen, Nolsø, Johs.
Petersen, Kallsoy og Matras.

Kommunala nevndin:
J. H. Poulsen, M. Samuelsen
og Christiansen.

Figgjarnevndin:
P. M. Dam, A. Samuelsen,
J. H. Joensen, Nolsø, Patursson,
Winther og Nielsen.

Ymsamátanevnd:
P. M. Dam, Mitens og Johan
Poulsen.

Amtmannsmátanevnd:
J. H. Poulsen, Weihe og
Zakariassen.

Nevnd viðvíkjandi fiskivinnu:
M. S. Viðstein, Mitens, Zaka-
riassen, A. Samuelsen og J. H.
Joensen.

Búnaðarnevndin:
M. S. Viðstein, Johs. Patur-
sson, Nielsen, Matras, Effersøe,
M. Samuelsen og Weihe.

Telefonnevndin:
J. H. Poulsen, Mitens, Win-
ther, Johan Poulsen og Weihe.

Sanatorinevndin:
M. S. Viðstein, Johs. O. Joen-
sen, M. Samuelsen, Debess og
Simonsen.

Apotek- og doktoranevnd.
M. S. Viðstein, Mitens, Zaka-
riassen, A. Samuelsen og Johs. O.
Joensen.

Flaggnevndin:
J. H. Poulsen, Mitens, Patur-
sson, Effersøe og A. Samuelsen.

Veganevndin:
P. M. Dam, A. Samuelsen,
M. Samuelsen, Edw. Mitens og
Winther.

Havneevndin:
J. H. Poulsen, A. Samuelsen,
J. H. Joensen, Edw. Mitens og
Winther.

Skúlanevndin:
J. H. Poulsen, Johan Poulsen,
A. Samuelsen, J. Kallø og
Zakariassen.

Konkursnevndin:
P. M. Dam, Effersøe, A. Sa-
muelsen, Mitens og Winther.

Úr Grønlandi

frættist: »Hjórð» 79.000,
»Thurid» 59.000, »Phi-Phi»
90.000, »Lillie» 86.000, »Lieute-
nant Vedrinez» 79.000, »Marita»
50.000, »Ondine» 50.000.

Grind.

Endiliga ljóðaðu grindaboðini,
nú leygdagdin. Grindin var
heima á Sandi, og tað eydnaðist
at fáa dripið hana seinrpartin
á degi. 154 hvalir komu til
skiftis.

Bæði »Sleipner» og »Tjaldur»
havu siglt gjøgnum nógvá grind,
táíð teir komu móti landi.

Tjaldur

kom til Havnar í gjáramorg-
unin frá Keypmannahavn. 34
ferðafólk og 135 tons av stykkja-
góðsi.

I. O. G. T.

»Sverri kongur» hevur sam-
komu í húsi »Havnar arbeiðs-
mannafelags» hóskvöldið 14. aug.
kl. 1/29.

Havnar býráð.

Býráðsfundur verður miðvikudagin
komandi kl. 8. s. p.

Demokratiet som Driftsherre. Af Knud Korst.

Man kan sige, at to Ting bør selv
det. mest socialistisk prægede Stats-
magt under alle Omstændigheder tag-
et med sig fra det privatkapitali-
stiske Samfund, nemlig: 1. Tekniken,
den rationelle Bedriftsorganisation
og Driftsledelse og 2. Det økonomiske
Kontrolprincip, Rentabilitetsprin-
ciple, dette sidste gaar man Glip af,
hvor man forvalter et Foretagende
efter de gamle Kancelliprinciper eller
efter filantropiske Synspunkter eller
efter begge Dele i en yndig Pæ-
rvælling.

Filantropi og andre ikke strengt
økonomiske Synsmaader maa der
selvfølgelig i et moderne Samfund
indrømmes stor Plads; Hospitaler,
Skoler, visse Arter af Boliger o. s. v.
maa administreres uden at det for-
langes, de skal forrente sig. Og det
vilde selvfølgelig være hen i det Blaa
at organisere aligt som offentlige Ak-
tieselskaber.

Men Filantropi eller kulturelle Hen-
syn kan umuligt gøres til bærende
Principper for hele Samfundøkonomi-
en. Naturligvis maa det bero paa et
Skøn, hvad man vil have administreret
efter filantropiske og hvad efter økono-
miske Principer; det afhænger bl. a.
af Samfundets Velhavende. Men un-
der alle Omstændigheder er man
nødt til at trække visse Grænser.

I gamle Dage var det en almindelig
udbredt Mening i socialistiske Kred-
se, at naar Socialdemokratiet fik Mag-
ten, saa skulde vi køre gratis i Spor-
vogn og Jernbane, ja, der var dem
der mente, vi skulde have gratis Bred
og ikke betale Husleje. Udgifterne
skulde dækkes gennem Skatteindtæg-
terne. Der er det fornuftige i denne
Betræktning, at den fattige Arbejder
med Rette kan forvente, at hvor Soci-
aldemokratiet faar Raadighed over
økonomiske Foretagender, skal han
og hans Fæller have økonomisk For-
del deraf. Hvertill ellers alle disse
Anstrengelser for at faa Magten? Men
— bortset fra Hospitaler, Skoler
m. m. — kan det ikke forlanges, at
denne økonomiske Fordel bliver saa
stor, at Foretagenderne giver Under-
skud; kun til en vis Grad kan dette
dækkes af Skatteindkomster, og iøv-
rigt vil man paa denne Vis ganske
niste Overblikket og Kontrollen med
den økonomiske Virksomhed, og det
hele vil gaa i Fisk.

Det viser sig da ogsaa, at man ad-
skillige Steder i de offentlige Virk-
somheder gaar bort fra de gamle
Kancelliprinciper eller »kulturelle»
Principer og organiserer dem som
eller i Lighed med moderne Aktie-
selskaber. I Tyskland, hvor baade Ri-
get og Enkeltstaterne (særlig Preus-
sen) besidder mangfoldige tildelede
meget store Statsvirksomheder, har man
ligefrem omdannet (og omdøbt) disse
til Aktieselskaber; Riget og Preussen
er endda gaaet endnu videre, idet de
paagældende offentlige Aktieselska-
ber er samlet i etore Holding-Kom-
pagnier, der ikke selv direkte driver
produktiv Virksomhed, men ejer Ak-
tjerne i de paagældende Foretagender
og dermed udøver den øverste
finansielle og disponerende Myndig-
hed — altsaa ganske svarende til de
private Forvaltningskonserter i
Form, omend naturligvis ikke helt i
Indhold.

Andre Steder har man vel ikke
omdøbt de offentlige Foretagender til
Aktieselskaber, men organiseret dem
saaledes, at de kun faar en bestemt
afgrænset Kapital at arbejde med;
Tilskud ud over dette fra Statskassen
gives ikke, yderligere Kredit maa
forrentes som Banklaan, og Manlet
er selvfølgelig, at den Kapital, der er
afsat til Foretagendet fra det Offent-
liges Side, skal give Udbytte. Ligh-
den med de for et Aktieselskab gæl-
dende Principer er aabenbar.

Her i Landet gennemførte den før-
ste socialdemokratiske Regering en
Regnskabsreform for den danske

Stats Foretagender (Jernbaner, Post
osv.), som maa betegnes som et
Skridt i samme Retning, og særlig
Trafikminister Ferlin-Skotte gik i
Breechen for Rentabilitetsprincippet
som det eneste holdbare for Forvaltning-
en af det Offentliges økonomiske
Virksomheder.

Alt i alt kan man rolig sige, at det
ingen Grund er for os til at bekæm-
pe Aktieselskabsformen. Tværtimod
maa denne sigts at være overordent-
lig anvendelig for Virksomheder be-
hersket af demokratiske Instituti-
oner. Men Formålet og de Dispositio-
ner, der udspringer deraf, bør umæg-
telig være anderledes.

Selvom de ledende Personer i demo-
kratiske Institutioner ingen princip-
elle eller idémæssige Indvendinger
havde at gøre mod den Tanke, at
deres Institutioner skulde stræbe ef-
ter at erobre Magten i forskellige Fo-
retagender, om formentlig med Køb af
Aktiemajoriteterne — saa kan man
ikke fortænke dem i, at de, naar det
kom til Stykket, vilde gaa til san-
danne Køb med bange Anelser. Thi
der matte de jo begive sig ud paa et
Felt, hvor Usikkerheden er det eneste
sikre, hvor Risikoen for Tab er
stor, hvor man aldrig kan vide, om
det sikre Tidspunkt til Erhvervelse
er inde, og hvor man er udsat for
hensynsløse og drevne Maroderes
Modtræk og Manøvrer, og hvor endel-
lig de Summer, der i det lange Løb
maatte bindes, hvis det hele skal bli-
ve til noget, er meget store.

Betænkkelighederne bliver ikke
mindre efter saadanne Rystelser,
som Aktiemarkedet de fleste Steder
i Verden har været udsat for siden
sidste Efteraar, da det vældige Kurs-
fald indtraf paa New Yorks Børs, Og-
saa paa det danske Aktiemarked har
der i den senere Tid været en ikke
helt lille Deroute; f. Eks. er Øst-
asiatisk Plantage (der bl. a. ejer
Soyakagefabriken) gaaet et halvt
Hundrede Points ned, Aarhus Olie-
fabrik 25—30, Handelsbank omkring
20, D. F. D. S. 10 og saaledes videre
næsten hele Kurslisten igennem.

Hvis nu de demokratiske Insti-
tutioner havde bestemt sig til at
erhverve visse af disse Papirer, skulde
de da købe nu? Eller vil Kurserne
gaa endnu længere ned? Ingen kan
sige noget derom med Sikkerhed.

Man kan ikke fortænke vore gode
Demokrater i, om de tøvede — for
de handlede her. Dispositioner paa
dette Gebet kræver naturligvis altid
Omtanke og Forsigtighed; men dette
gælder i særlig Grad de første Dispo-
sitioner, fordi saa meget afhænger af
en lykkelig Start. Desværre er det
nemlig saadan, at der let gaar Panik
i de demokratiske Falnær, hvis no-
get ikke gaar, som det skulde, i første
Omgang.

Et Eksempel herpaa er det nylige
Forsøg paa fra offentlig Side at star-
te Kronborg Glasværk; her var der
vel ikke Tale om Aftiekoeb, men en
anden Form for Finansiering fra
Stats og Kommunes (Helsingers) Si-
de, med det Formaal at sætte en
Virksomhed i Gang. Dog det er det
samme; Principet avarer godt til det,
der er blevet talt for her — altsaa at
Demokratiets Organer eventuelt gen-
nem Samarbejde sikrer sig Indflydel-
se paa produktive Foretagender, ik-
ke mindst for at skaffe Beskæftigelse
for Befolkningen i dette Land.

Forsøget mislykkedes som bekendt
i denne Omgang; og straks kommer
en hoverende Kritik til Orde fra For-
retningsverdens Side (særlig »Bør-
sen»); Se, saadan gaar det, naar det
Offentlige vil optræde som Fabri-
kant osv. Dette overrasker ikke. Men
det kedelige er, at Demokratiets Folk
let faar Panik over slige Tab og be-
gynder at tænke: Forretningsverden
har dog Ret maaske, den Slags
Ting er maaske ikke for os.

Uden at kende Enkelthederne i
dette lille Drama finder jeg det imid-